

**Huvudman**

Gislaveds kommun  
kommunen@gislaved.se

**Beslut**

Datum 2024-12-05

Dnr SI 2024:4785

Sida 1 (10)

## Ärendet

Tillsyn av grundskolan Gullviveskolan i Gislaveds kommun.

## Beslut

### Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Gislaveds kommun att senast den **5 maj 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Gislaveds kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

### Gislaveds kommun ska vidta följande åtgärder

#### *Extra anpassningar och särskilt stöd*

1. Se till att de elever som har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).
2. Se till att rektorn vid minst ett tillfälle under perioden 5 december 2024 till 28 april 2025 följer upp lärarnas arbete med extra anpassningar och om undervisningen utformas så att eleverna får de extra anpassningar som de behöver. Rektorn ska vidare analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen. Rektorn ska dokumentera uppföljningen, analysen och eventuella beslut om åtgärder. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 5 § och 4 kap. 4 § skollagen).
3. Se till att lärare, i de fall de befarar att en elev riskerar att inte uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper, trots stöd i form av extra anpassningar, anmäler till rektorn eller den rektorn har delegerat det till att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas (3 kap. 7 § skollagen).

4. För varje sådan anmälan om utredning av behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn, eller den rektorn har delegerat det till, ska rektorn se till att starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 5 december 2024 till 28 april 2025, när anmälningarna inkommit samt vilket datum som utredning har startat för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder (3 kap. 7 § skollagen).
5. Se till att det av ett åtgärdsprogram framgår det faktiska behov av särskilt stöd som en utredning visar att en elev har och de åtgärder som enligt utredningen behövs för att tillgodose detta behov. Detta innebär att de åtgärder som beslutas i elevers åtgärdsprogram ska motsvara den omfattning som utredningen visar att eleven behöver (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen).

## Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser studiehandledning på modersmålet och information om elevens kunskapsutveckling.

## Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:4785) i de handlingar som sänds in.

## Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2024 inlett en tillsyn av Gullviveskolan i Gislaveds kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Gullviveskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, studiehandledning på modersmålet samt information om elevens kunskapsutveckling.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, representanter för elevhälsan, biträdande rektor och rektorn samt observationer mellan den 6 och 7 november 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat elevers individuella utvecklingsplaner. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

## Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

### Föreläggande

#### Extra anpassningar

##### Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framkommer att flera lärare inte ger eleverna de extra anpassningar som de ska ha inom ramen för den ordinarie undervisningen. De uppger att lärarna inte alltid kan ge eleverna de individuella anpassningar i form av muntliga prov, enskilda instruktioner, igångsättning och stöd i mindre sammanhang som de behöver. Lärare som undervisar elever i årskurs 4 uppger att det tar mycket tid från lektionen att lösa återkommande sociala konflikter i elevgrupperna samt att studieron ibland är så bristfällig att lärarna inte hinner ge alla elever sina extra anpassningar. I andra klasser säger lärarna att de har många elever med stora stödbehov och att de därför inte alltid hinner ge eleverna sina extra anpassningar när det endast är en lärare i klassrummet. Rektorn uppger bland annat att fördelningen av resurser ska ses över så att det blir mer behovsanpassat. Så som fördelningen ser ut i dagsläget påverkas elevernas möjlighet att få sina extra anpassningar negativt, enligt rektorn.

##### Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Enligt 4 kap. 4 § skollagen ansvarar rektorn för att på skolenhetsnivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen,

analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

### **Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med extra anpassningar på Gullviveskolan. Intervjuer med såväl lärare och representanter för elevhälsan som rektorn visar att inte alla elever ges extra anpassningar utifrån identifierade behov.

### **Särskilt stöd**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

##### *Anmälan om särskilt stöd*

Av intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektorn framkommer att anmälningar om att elevers behov av särskilt stöd behöver utredas görs i en digital skolplattform. Lärare uppger i intervju att de alltid anmäler elever som de befärar inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots extra anpassningar. Representanter för elevhälsan uppger dock att det finns lärare som inte anmäler att elevers behov av särskilt stöd behöver utredas. De säger att det handlar om anmälningar för cirka 10 elever som inte lämnats in. Rektorn säger i intervju att de nyligen har uppmärksammat att all personal inte anmäler elevers behov om särskilt stöd. Rektorn säger att det arbetssätt som finns på skolan gör att elever inte faller mellan stolarna, men att de behöver arbeta med rutinen kring att elevers behov av särskilt stöd ska anmälas.

##### *Starta utredning om särskilt stöd*

I intervjuer med lärare och representanter för elevhälsan framgår att det finns en prioriteringslista för utredningar om särskilt stöd som elevhälsan utgår ifrån när de startar sådana utredningar. Lärare säger att arbetet med särskilt stöd generellt har blivit bättre innevarande termin, jämfört med hur det fungerade under vårterminen 2024. Någon lärare säger att hen anmälde elevers behov av särskilt stöd i våras och att det då inte startades någon utredning, men att utredningarna nu genomförts i början av höstterminen. Lärare säger också att elevhälsan nu verkar ha arbetat bort högen av anmälningar som fanns på skolan under våren. Representanter för elevhälsan säger däremot att utredningar om behov av särskilt stöd inte alltid startar skyndsamt. De uppger att de fortfarande har cirka sju elever på prioriteringslistan där utredningar inte har startat och att det på denna lista finns elever vars anmälningar kom in i slutet av vårterminen eller i början av höstterminen. Rektorn säger att hen inte känner till att det finns

anmälningar om särskilt stöd som inkommit i slutet av vårterminen och i början av denna termin för vilka utredningar ännu inte startats.

Huvudmannen har den 4 december 2024 inkommit med synpunkter på tjänsteanteckningen efter besöket och då uppgett bland annat följande. Rektorn har tillsammans med elevhälsoteamet gått igenom prioriteringslistan och satt upp en plan för vilka kartläggningar som ska göras av vem; medicinsk-, social-, och/eller specialpedagogisk kartläggning.

#### *Åtgärdsprogram*

Representanter för elevhälsan och speciallärarna på skolan, som också är de som skrivit åtgärdsprogrammen till elever med särskilt stöd, säger att de skriver in de stödåtgärder som utredningarna om särskilt stöd visar att eleverna är i behov av. Däremot uppger de att de inte alltid skriver in stödåtgärder i den omfattning som utredningen visar att eleverna är i behov av. De ger exempel på att en utredning kan visa att en elev är i behov av genomgång i mindre grupp vid fem tillfällen i veckan, men på grund av brist på resurser på skolan kan de endast skriva in tre sådana tillfällen i veckan i åtgärdsprogrammet. Ett annat exempel de ger är att en elev enligt utredningen kan vara i behov av en läsinsats vid tio tillfället i veckan, men på grund av att de inte har tillräckligt med resurser för att genomföra alla dessa tillfällen, skriver de i åtgärdsprogrammet att åtgärden ska ges vid fem tillfällen i stället. Rektorn uppger att hen inte känner till den avskalning av åtgärder som representanter för elevhälsan beskriver att de gör i åtgärdsprogrammen och säger att hen bedömer att det finns utrymme att tillgodose elevernas behov av särskilt stöd.

Vad gäller kravet på att elever ska ges det särskilda stöd som är beslutat om i deras åtgärdsprogram, säger representanter för elevhälsan att eleverna inte alltid får det särskilda stöd som de ska ha då insatser fallit bort på grund av omorganisering av personella resurser. De kan dock inte svara på i vilken omfattning det särskilda stödet har uteblivit eller hur många elever som påverkats. Såväl lärarna och som rektorn säger i intervjuer att eleverna får de särskilda stödinsatser som står i elevernas åtgärdsprogram.

#### **Rättslig reglering**

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Vidare ska rektorn se till att en elevs behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är

uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska bland annat behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår det att det särskilda stödet för en elev i grundskolan ska ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

### **Skolinspektionens bedömning**

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med särskilt stöd på Gullviveskolan. Bristerna avser att lärare inte alltid anmäler att elevers behov av särskilt stöd behöver utredas, att rektorn inte ser till att utredningar startar när en elevs behov av en sådan utredning har anmälts samt att det av åtgärdsprogram inte alltid framgår de faktiska åtgärder som behövs för att tillgodose de behov som utredningar visar att eleverna har.

Intervjuer med såväl representanter för elevhälsan som med rektorn visar att lärare inte alltid anmäler till rektorn när de befärar att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Att rektorn säger att det arbetssätt som finns på skolan gör att elever inte faller mellan stolarna föranleder ingen annan bedömning.

Skolinspektionens utredning visar vidare att rektorn inte alltid ser till att utredningar av elevers behov av särskilt stöd startar efter det att lärare har anmält behov av en sådan utredning. Intervjuer med elevhälsans representanter visar att de startar utredningar utifrån en prioriteringslista och att det inte har startats utredningar för ett antal elever, vars behov av en sådan utredning anmälde under slutet av vårterminen 2024 och början av höstterminen 2024. Att huvudmannen i samband med kommunikering av tjänsteanteckningen uppger att rektorn tillsammans med elevhälsans personal har gått igenom prioriteringslistan och satt upp en plan för vilka kartläggningar som ska göras av vem föranleder ingen annan bedömning.

Skolinspektionens utredning visar slutligen att de åtgärder som beslutas i en elevs åtgärdsprogram inte alltid motsvarar det behov av särskilt stöd som utredningen visar att eleven har. Intervjuer med elevhälsans representanter visar att det förekommer att de i åtgärdsprogram beslutar om särskilda stödåtgärder i lägre omfattning än vad utredningar visar att eleverna är i behov av. Att rektorn uppger att hen bedömer att det finns utrymme i budgeten att tillgodose elevernas behov av särskilt stöd föranleder ingen annan bedömning.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Gislaveds kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att eleverna ska få det särskilda stöd som är beslutat om i deras åtgärdsprogram. Även om elevhälsans personal uppger att elevers särskilda stödåtgärder i vissa fall har uteblivit till följd av en omorganisation, framkommer av intervjuer med såväl lärare som med rektorn att eleverna får det särskilda stödinsatser som de ska ha enligt sina åtgärdsprogram. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

### **Val av ingripande**

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Gislaveds kommun verksamhet vid Gullviveskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Gislaveds kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

## **Områden utan konstaterade brister**

### **Studiehandledning på modersmålet**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Av inskickad information inför Skolinspektionens besök framgår att elever får studiehandledning i flera olika språk, men att någon studiehandledare i isländska inte fanns att tillgå inom skolenheten. I intervju med lärare på skolan uppger de att en digital lösning i form av fjärrundervisning har satts in för eleven som saknade studiehandledning på isländska.

Lärarna ger i intervjuer exempel på elever som har studiehandledning i arabiska och kroatiska som de bedömer har behov av mer studiehandledning än vad de får. Även representanter för elevhälsan uppger att det finns elever som har studiehandledning på arabiska som inte får det i den uträkning de behöver. De säger att det framför allt gäller elever som inte längre räknas som nyanlända och som då får studiehandledning i en mer begränsad omfattning. Lärarna säger att eleverna hade behövt studiehandledning i en större omfattning och i fler ämnen än de får idag. Av intervju med lärare framkommer dock att det är klassläraren som fördelar studiehandledningstiden över ämnen och att klasslärarna regelbundet utvärderar studiehandledningen för eleverna. På

frågan om de då skriver i utvärderingen att eleverna har behov av mer studiehandledning i de fall de bedömer det, uppger lärarna att de nog snarare skriver att behovet av studiehandledning kvarstår. En lärare säger att de inte pratar tillräckligt om hur de bäst använder sig av tiden för studiehandledning i verksamheten. På frågan om rektorn känner till att lärarna bedömer att eleverna är i behov av mer studiehandledning på sitt modersmål än vad de får, svarar några lärare att den informationen inte alltid varit tydligt från lärarna till ledningen. Någon annan lärare svarar att rektorn nog ändå känner till det genom samtal med lärarna, men att hen kanske inte har kännedom om det på individnivå.

Rektorn uppger i intervju att det är svårt att konstatera om det är studiehandledning som eleverna behöver mer av för att nå upp till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna, eller om det är något annat. Detta gäller framför allt de elever som varit i Sverige en längre tid då svenska ofta är elevens starkaste skolspråk. På frågan om en elev kan få utökad studiehandledning om en lärare anmäler att en elev har det behovet, säger rektorn att de i sådana fall har möjligheter att ge elever det. På frågan om rektorn bedömer att eleverna får studiehandledning på modersmålet i den omfattning som de behöver svarar rektorn ja.

### **Rättslig reglering**

Av 5 kap. 4 § skolförordningen (2011:185) framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan

### **Skolinspektionens bedömning**

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Gislaveds kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller studiehandledning på modersmålet. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

### **Information om elevens kunskapsutveckling**

#### **Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Elever och lärare berättar att de har utvecklingssamtal två gånger per läsår, en gång på hösten och en gång på våren samt att de vid besöket haft sitt utvecklingssamtal för hösten 2024. Eleverna och lärarna beskriver att det först och främst är klassläraren som håller i utvecklingssamtalet, men att



även vissa lärare som känner eleverna väl ibland håller i dem. Eleverna berättar att de på utvecklingssamtalen får veta hur det går för dem kunskapsmässigt i samtliga ämnen och att de på samtalen går igenom vad de behöver öva på för att exempelvis nå upp till betygskriterierna i ämnet. Flera elever uppger också att bedömningarna och insatserna finns registrerade i den digitala skolplattformen och att vårdnadshavare också kan ta del av dessa. Lärare och rektorn bekräftar elevernas utsagor om utvecklingssamtalen i intervjuer.

Skolinspektionen tar under besöket del av tio individuella utvecklingsplaner. Av dessa framgår bland annat en bedömning av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna i samtliga ämnen. Om en elev riskerar att inte nå upp till dessa kriterier i något ämne framgår även vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna samt i aktuella fall en utvärdering av tidigare beslutade insatser. Lärarna säger även att utöver det som skrivs i elevernas individuella utvecklingsplaner lämnar lärarna information om bedömningarna och insatserna till den ansvariga klassläraren så att hen har lite mer information inför utvecklingssamtalet.

### **Rättslig reglering**

Av 10 kap. 12 § skollagen framgår att läraren, eleven och elevens vårdnadshavare minst en gång varje termin ska ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Informationen vid utvecklingssamtalet ska grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i förhållande till läroplanen och betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper i de ämnen som eleven får undervisning i.

Av 10 kap. 13 § skollagen framgår bland annat att läraren i årskurs 1-5 en gång per läsår, vid ett av utvecklingssamtalen, i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper eller betygskriterierna samt i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

**Skolinspektionens bedömning**

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Viveka Berglund

---

Beslutsfattare

Signerat av: Viveka Berglund

X Eleonore Lindén

---

Föredragande

Signerat av: Eleonore Linden

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Nerman Hopovac medverkat.